

Mikoláš Štrajt láska, příroda a stroje
Poezii nedělám
(sbírka básní)

Kaštanový mor

vytáhla špunt a voda odtekla,
teď její vlasy novou barvu maj,
to kvůli lásce, to je věc nepěkná,
co s námi hraje nebe, peklo, ráj

to bude zírat nápadníků sbor
ona má asi kaštanový mor

flekaté listí tu kaštany maj,
každý strom, celé stromořadí,
ta nemoc trápí tu celý kraj,
a žádný zahradník ti neporadí

prý za to může odporný tvor,
jménem kaštanový mor

ráno se probudím a chce se mi klít,
ta noční můra, ta patří mě,
ve snu mi řekla, že chce si mě vzít,
že já to s ní myslel upřímně

a v hlavě zní mi mrtvých cvrčků chór,
že už i já mám kaštanový mor

a bílá slepota ti zakalí zrak,
a hrdlo svírá záškrť podlý,
kafe ti leda tak zvýší tlak,
a cigareta dodá odér mdlý

a v hlavě zní ti mrtvých cvrčků chór,
že už i ty máš kaštanový mor

Zas

zas noční vlaky vozí mě po světě
zas lidem u trati koukám do oken
zas lampy u silnic stouply si do řady
zas slunce zapadlo, zas skončil další den

dřevo, kov, plastové desky na stěnách
zkroutily se tak během doby
a občas bzučí tu duch v zářivkách
člověk by něco chtěl, ale neví co by

až jednou uslyšíš vodu růst
a až uvidíš trávu po nebi plynout
zastav se jen tak na náspu
svojí zastávku nemůžeš minout

Mlha v údolí Vltavy

V přehradní nádrži se odráží topoly,
je ráno a děti jdou do školy.

A v mlze ztrácí se lidé i vozidla,
nebe je šedé a voda je šedá,
tam kde je obzor už poznat se nedá,
splývá tam s nebem jak rozpitá líčidla.

Do mlhy vedou mosty a svítí z ní návěsti.
Možná, že kdosi zkouší nás zvésti
do jiné řeky do jiného povodí
tím, že ty mosty a návěsti prohodí.

A z mlhy vystoupí na skále kaplička,
a pluje po řece malinká lodička.
A skálou v lomu se prokouše dynamit,
a já bych chtěl, ale nemůžu zastavit.

Radioamatérská

Byt já mám plný cívek, hrozivých cívek,
sám Tesla na ně hrál.
Do uší krásných dívek, krásných dívek,
tím básně vysílám.

Snad některá z nich slyší, snad slyší,
mým básním naslouchá.
Tím můj program se liší, se liší
od těch, co každý zná.

Že jen pro jedny uši, jedny uši
však nevím pro které,
že jen pro jednu duši, jednu duši
jsou básně veškeré.

Když večer koukám ven, já koukám ven
na ztichlé sídliště.
Ta okna svítí jen, ta svítí jen
kde televize žhne.

Tu v jednom okně náhle, tak náhle
zabliká zas a znova.
Bliká kratce a táhle, tak táhle,
to abeceda Morseova!

A rychle lovím z hlavy, mé hlavy
slova pomocná, co znám,
a překlad už je tady, je tady:
čtu slova ...

ta-dá-dá-ta
dá-dá-dá
ta-ta-ta
ta-dá-ta-ta
dá-dá-dá
ta-ta-dá
dá-dá-dá-dá
ta-dá
dá-dá

V tu chvíli já tak ožil, tak ožil
a svět se zastavil.
A krev se vlila do žil, zas do žil,
já mikrofon nastavil.

Éterem letí vlny, ty vlny
z mého vysílače jsou.
Zvědavosti jsou plny, jsou plny
a míří za tebou.

Odpověď nese světlo, zas světlo
(toť vlna je či částice?)
a u srdce je teplo, zas teplo,
když dva zas slyší se.

A tak od jisté doby, jisté doby
zní vzduchem rozhovor.
A já nevím dnes coby, zas coby
šlo probrat za obor.

Myšlenek vzduchem dvouřad, ten dvouřad
náhle však zastavil.
To telekomunikační úřad, ten úřad
vysílač zabavil.

A éterem se nese, zas nese
už jenom šumění.
Že hledat stromy v lese, jen v lese
je pravé umění.

Zase, ten pocit

Zase, ten pocit,
signály z noci,
volání lesa
a šumění struh.

Zase, ten pocit,
už vyjí mi vlci,
k nám vede cesta,
vždyť ty jsi náš druh!

Zase, ten pocit,
už cítím to v kostech,
cesta přes soukromé
pozemky.

Zase, ten pocit,
když oříšky po stech,
syslí si lakomé
veverky.

Zase, ten pocit,
ta skála je dacit,
cesta, co stáčí se
do vody.

Zase, ten pocit,
opět jsem procit,
zase, ten pocit
svobody...

Mžurky

Otevřené oči mám
a přitom vůbec nevnímám.

Chtěl bych mluvit, nemám slov,
jazyk tíží těžký kov.

Srdce těžkne trápením,
a řeší to mlčením.

Všechno už tu jednou bylo,
nejen jednou mnohokrát.
Co se srdcí natrápilo?
Kolik řeklo "mám tě rád"?

Ono nemůže být krásné,
přihlížeti nečinně,
programovat a psát básně,
v Hornoslezské němčině.

Jak to dělaj ty razící štíty,
že se v zemi neminou?
A zda Amorovy šípy
pronikají zeminou?

A jak se pak natahují,
dráty elektriky přes řeku?
A jak se pak přibližují,
zase člověk k člověku?

A na druhém konci ticho,
nebo jen zdá se mi?
Najednou je tady licho
a já zas mluvím do stěny....

Obracení posledního vlaku

Obracení posledního vlaku,
strojvůdce už bere za kliku.
Prochází mašinou na druhé stanoviště,
dnes už ho Brno nečeká, zas někdy přistě.

Zpoza kolejí, ověšení kufříky a ranci,
vrací se domů Jančurovi zaměstnanci.
Vtipy se smějí a svačina mlaská,
všechny ty stevardky a podobná cháska.

Z šera to sledují přízračné postavy,
démoni nejsou to, nemějte obavy.
A ani bezděci, nebudte naměkko,
do nich však nemaj zas až tak daleko.

Na jednu z těch postav teď pohledme blíže,
opřená o sloup je a něco si píše.
V ruce má aktovku, tři tašky od Billy.
Vždyť to váš básník je! Co jste si myslili?

Návratka

U asfaltky třetí třídy,
na odbočce pod dráty,
na pokraji divočiny,
stojí chlápek vysmátý.

Aktovku u nohou válí,
v ruce v plechu Kozlíka,
tohle jeho počínání,
kolemjedoucím uniká.

Proč tam stojí?
Proč nejde někam dál?
Snad se bojí,
že by tmu neustál?

Jo kdybyste dámy a pánové v auťácích věděli,
co je to za pocit, když osud vám procházku přidělí,
když v poklidu spíte si v autobuse a najednou jako nic,
zjistíte, že musíte vrátit se zpátky ze Štěchovic,

přes kopce, přes pole, přes houfy prasátek,
asi tak pět a půl kilometru do kopce nazpátek.

Revoluční

Politika! Demontrace! Ekonomická krize!
Tož vysvětlete mi, proč cítím se tak cize?
Řeknete mi už někdo, co se děje?
Proč mám pocit, že to tu jde do prdele.

Vždyť na takovém místě já vždycky chtěl jsem žít,
kde není hříchem věřit, že zítra bude líp,
že mraky co nám stíní, se zase přeženou,
ale až zalejou pole a louku zelenou.

Kde všechno, co se děje, má nějaký užitek,
tam kde nevládnou šelmy a vládne dobytek.
Teď možná si říkáte, že chci to tady vzdát,
ale já jsem tady doma, já jsem v Čechách rád.

A tak mám tady zprávu, pro pány poradce,
já nebudu poslouchat, té hloupé pohádce:
„My nemít jiné cesty, my neznat takovou“
Tomu mám uvěřit? Vždyť mám ji před sebou!

Pršelo jim štěstí

Už několik dní pořád prší jen,
až tak, že niť suchá není,
já přesto v tom nečase spěchám ven,
můj brácha Radim se žení!

Už sypou jim lístečky na cestu,
a já mám chuť provolat „Sláva!“,
už vedou mu k oltáři nevěstu,
dnes se slečna Evička vdává!

A z moci mi úřední svěřené,
a tak jak je zákonem dáno,
podmínky všechny jsou splněné,
a tak řekli si svoje ano.

Ještě poslední snímek společný,
teď všichni se usmívejme,
oslavme tento den výjimečný,
a všeho jim dobrého přejme.

A dary a ve váze růžičky,
jen počasí to trochu kazí,
když vidím ty promrzlé družičky,
tak taky mě najednou mrazí.

Pouhým okem viditelné

Viděl jsem večer padající satelity
a nevěděl jsem, co si přát.
Tak co mi chybí v životě do kvality?
Jen to, aby mě měl někdo rád.

Hospodu u Džoudyho spláchla voda

Řeknu vám,
málo co člověka zklidní,
tak jako procházka,
večerní Libní.

Jeden ze způsobů,
jak uklidit duševní zmatek,
je hledat hospodu,
uprostřed chatek.

A teďka doleva?
A nebo přímo?
Holt jako průvodce
je Bára mimo.

„Máte pravdu, tady to někde je“
dodá domorodý bruslař naděje.
Jenomže vzápětí, pochmurně dodá:
„Hospodu u Džoudyho spláchla voda“

Holt dnes na všechno jsou plány,
některé ztráty jsou předem známy.
Betonová hráz dělí koryto,
zde bude rozlito a to je mi líto.

Hromadu ledniček různého staří
probírá cikán s kyselou tváří.
Z továrny na bagry (Českých loděnic),
zdá se, že nezbylo už vůbec nic.

Pak bylo na čase
vydat se dál
tak jsem na zastávce
tramvaje stál.

Uprostřed tohohle malého davu,
uviděl jsem já zrzavou hlavu,
na zádech dlouhý pletený cop,
tak téhle písni já dávám stop.

Myšlenka ale se drží jak klíště,
pokračování až někdy příště.
V nějaký jiný den, vám napíšu knížku,
o tom jak po Praze potkávám Lišku.

Rámusák

Nespadne, nespadne Rámusák do řeky,
dočasné řešení vydrží navěky.
Říkali, říkali, to jenom na čas je,
jenže most dočasný všechny nás přežije.

Některé věci nejsou jak se zdají,
ne všechny hezké holky kluka mají,
to jen většině kluků zdá se,
a tak jsou ty holky samy ve své kráse.

A další krásný příklad iluze,
jsou všechny ty hvězdy na noční obloze.
Tak schválně, zkuste říct nějakému básníku,
že píše ódy o koulích z žhavého vodíku!

A létavice, co k zemi letí?
To je jen nějaké vesmírné smetí.
Vesmír, ten vůbec nemá zdání,
že právě plní nejtajnější přání.

Až budu zas někdy, v poli sám stát,
přemýšlet o tom, zda mě má někdo rád,
zkusím se na ty své starosti,
podívat z pohledu věčnosti.

Básník řekl by: Láska je slepá!
Inženýr zase: To spraví izolepa.
Všeho do času, jen panbůh navěky.
Zbourali, shodili Rámusák do řeky.

Vstávej, konečná

Až začnou z nebe zvolna padat žáby
a vítr před sebou bude plyn hnát.
Tak nebude čas říkat, co za námi,
tak nebude čas na to vzpomínat.

Ref. {Vstávej! Konečná!
Vstávej! Už zavíráme! } 2x

Až potkáš v noci na zastávce Lišku,
až v celé obci začnou vlci výt,
tak nebude čas sepisovat knížku
a chtít se Lišce tímhle zalíbit.

Ref. 2x

Už spadla na ruku mi první žába
a země začala se jemně chvět.
Tak přehodím si jen deku přes záda
a půjdu dobít ten postapo svět.

Vstávej! Konečná!
Konec, tohohle světa!
Vstávej! Konečná!
Vstávej! Je po nás veta....

Zhasínač

Za oknem hospody,
vášnivě tango zní,
přešel den z pohody,
v hodinu taneční.

Venku v té černé tmě,
koukám doprostřed sálu,
a trochu líto je mě,
že nejsem částí bálu.

Není mi známo jmen,
tančících dam,
stojím tu pod oknem,
docela sám.

Píšu si na krovky:
„Smířit se s tím!“
V tom zhasly žárovky
objal nás stín.

Náše síť rozvodná,
málo co snese,
však není tak vadná,
však sama nevypne se!

Přemýšlím, co je zač,
tenhle ten zhasínač.

Kdo za bouře nám tady
vyhazuje proud?
Kdo má na svědomí
záhadná přetížení?
Kdo naší vesnici
pomalu noří v tmě?

Podivné tušení
já v duši mám,
přichází zjištění:
Jsem to já sám...